

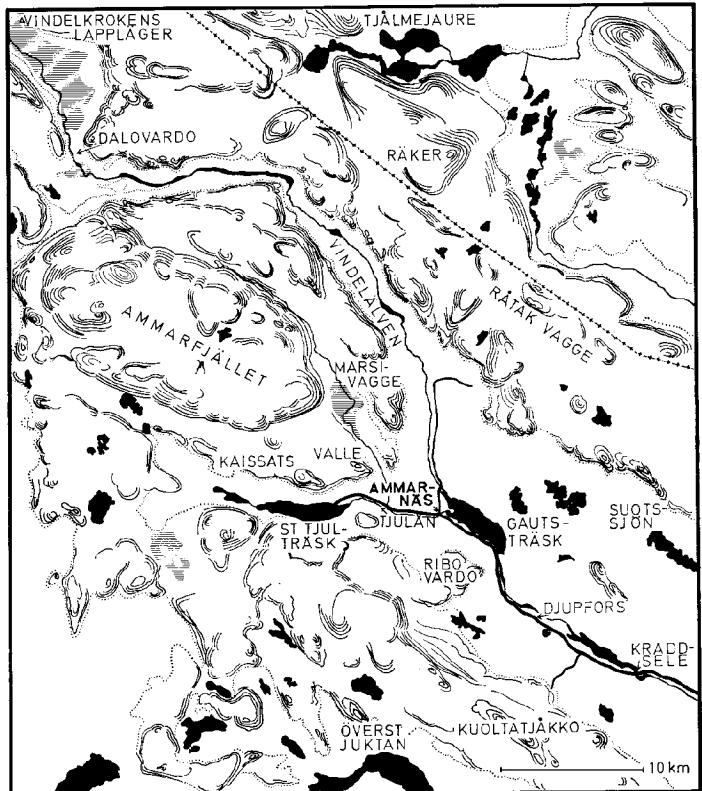
Jacobsson, S. & Silverin, B. 1972.
Fågelrapporter. Ammarnästrakten, Lycksele lappmark,
1965–1970. *Vår Fågelvärld* 31: 61–64.

Ammarnästrakten, Lycksele lappmark, 1965–1970

Denna sammanställning bygger nästan enbart på fågeliakttagelser gjorda av ornitologer deltagande i LUVRE-projektet (se VF 28 (1969): 227–229). Sedan starten 1963 har detta engagerat ett stadigt stigande antal ornitologer; under försommaren 1970 fanns ca 20 deltagare samtidigt. Dessutom besöks Ammarnäs varje år av ett stort antal in- och utländska ornitologer. Trakten torde säkerligen vara den ornitologiskt mest välbevakade i svenska fjällkedjan. Där om

vittnar också fynd som häckande småsnäppa (VF 25 (1966): 143–147), Wilsons simsnäppa (VF 24 (1965): 240–243) och stäpphöna (VF 28 (1969): 257–258).

Observationer från de två första åren av LUVRE:s verksamhet har tidigare publicerats (FoFl 59 (1964): 124–143 och FoFl 60 (1965): 46–52). Det område som sammanställningen avser omfattar Vindelälvens och Tjuläns dalgångar i trakten av Ammarnäs samt omgivande

Karta över trakten kring Ammarnäs.

fjällmassiv. Områdets ungefärliga utsträckning samt viktigaste fågellokaler framgår av kartskissen. Flertalet iakttagelser är gjorda i Tjulåns dalgång och det fågelrika deltat i Gautsträsk vid Ammarnäs by.

Nästan undantagslöst är det många personer som står bakom varje iakttagelse, det har därför ansetts onödigt att sätta ut observatörernas namn. Samtliga LUVRE-medlemmar har bidragit till sammanställningen, däremot har endast ett fåtal iakttagelser erhållits från andra ornitologer. De vanligaste arterna har uteslutits, eftersom deras förekomst belyses betydligt bättre av LUVRE-projektets ordinarie verksamhet.

Storlom *Gavia arctica*. Iakttas regelbundet i de större sjöarna inom området, som t.ex. Gautsträsk och Stora Tjulträsk. Sedd även i Raurejaure, Råtakvagge och 1 par i Libojaure på Ammarfjället 1965. 28.5.67 iakttogs 18 ex. i Gautsträsk.

Smålom *Gavia stellata*. Fiskande ex. syns då och då i Stora Tjulträsk, Gautsträsk och Raurejaure. Observeras årligen i Marsivagge, bofynd där flera år.

Häger *Ardea cinerea*. 1 ex. i deltat, Ammarnäs 3.7.70.

Gräsand *Anas platyrhynchos*. Ses i mindre antal, bl.a. i Ammarnäs och i Marsivagge. Arten häckar inom området.

Kricka *Anas crecca*. Häckar bl.a. i Marsivagge. Liksom många andra vattenfåglar brukar arten ansamlas i deltat, Ammarnäs, vid islossningen i väntan på att häckningstjärnarna skall bli isfria. Bl.a. ca 100 i deltat 21.5.67.

Skrattmåsen *Larus ridibundus* är nästan årligen sedd i Ammarnästrakten. Foto: Erik Mattsson.

Bläsand *Anas penelope*. Tämmligen allmän i Vindelådalens sjöar och tjärnar. I deltat sågs ca 200 ex. 21.5.67.

Stjärtand *Anas acuta*. Ses fåtaligt i deltat i slutet av maj. 3 ex., varav 1 ♀ med beteende som antydde häckning, i Marsivagge 18.6.68.

Skodand *Anas clypeata*. 1 par i deltat 1-14.6.69.

Bergand *Aythya marila*. Torde häcka med enstaka par bl.a. i Råtakvagge och i småsjöarna på Valle-Kaissats. I deltat sågs 54 ex. 2.6.67, 65 ex. 1.6.68 och 14 ex. 1.6.69. Ansamlingar av arten brukar ses i Lilla Tjulträsk, t.ex. 20 ex. 22.6.69.

Vigg *Aythya fuligula*. Brukar ses i deltat, största antalet omkring 1.6. 7 par där 1.6.67.

Allfågel *Clangula hyemalis*. Brukar ses enstaka eller parvis i småtjärnarna, t.ex. i Marsivagge, Råtakvagge, Raurejaure och på Valle-Kaissats.

Svårta *Melanitta fusca*. Träffas på samma platser och i ungefär samma antal som allfågeln. I Lilla Tjulträsk sågs 65 ex. 28.5.66.

Sjööorre *Melanitta nigra*. Påträffas då och då i Gautsträsk, 9 ex. i deltat 1.6.69, och Stora Tjulträsk. På den sistnämnda lokalen sågs två flockar om 8+44 ex. 2.6.65. Dessutom emellanåt synlig i Marsivagge.

Knipa *Bucephala clangula*. Tämmligen allmän i Vindelälven och Gautsträsk. Häckar i sjöar och vattendrag inom barrskogsregionen.

Småskrake *Mergus serrator*. Enstaka ex. och par syns årligen i Gautsträsk. 1 ♂ flygande över Kuoltatjälko 19.6.67.

Storskrake *Mergus merganser*. Ses årligen i mindre antal, framför allt i Gautsträsk och Vindelälven. 1 ♂ i en göl V Tjärro 8.7.68 och 4 ♂ i Suotssjön 8.6.69.

Grågås *Anser anser*. 2 ex. i deltat 21.5.67.

Fjällgås *Anser erythropus*. Sedd i deltat nästan varje vår. 1966: 2 ex. 26.5. 1967: 2 ex. 28.5, 5 ex. 2.6 och 1 ex. 8.6. 1969: 2 ex. 1.6 och 3 ex. 5.6. I övrigt ej iakttagen.

Fjällvråk *Buteo lagopus*. Häckfågel i växlande antal i hela området. I dalen Ammarnäs-Stora Tjulträsk häckade exempelvis 4 par 1966, 5 par 1969 och 3 par 1970.

Sparvhök *Accipiter nisus*. 1 ex. Ö Stora Tjulträsk 26.6.67. 1 ex. vid Karsbäcken 22.6.68. Häckade vid Karsbäcken 1970.

Duvhök *Accipiter gentilis*. Iakttagen 1966.

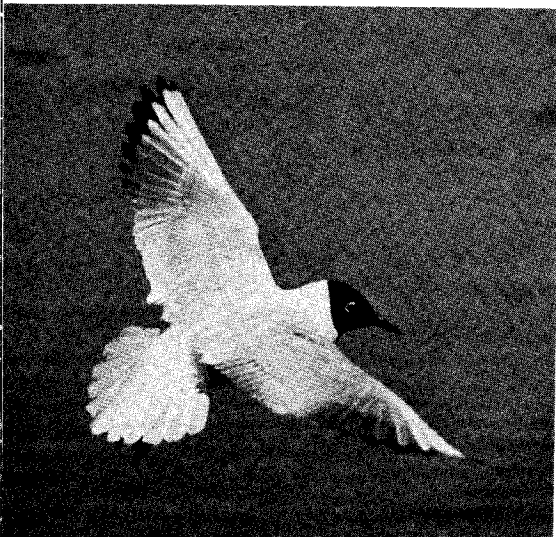
Havsörn *Haliaeetus albicilla*. 1 ad. vid Vindelkroken juni 1970.

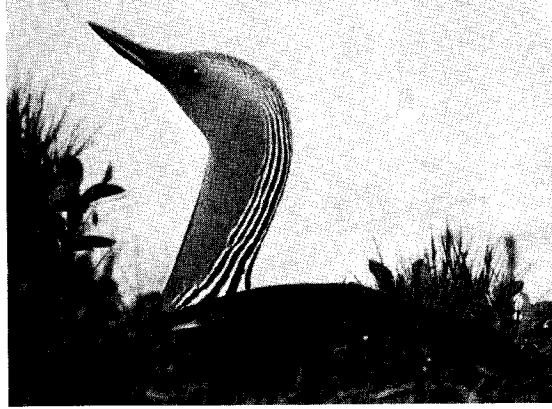
Blå kärrhök *Circus cyaneus*. Sällsynt. 1965 iakttogs vid flera tillfällen 1 ♂ och ♀ på Kuoltatjälko. 1966 sågs 1 ♂ i Ammarnäs 2-3.6. 1 ♂ i Marsivagge 16.6.68. 1969 sågs 1 ♂ vid Suotssjön 8.6 och 1 ♀ vid Stora Tjulträsk 23.6.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*. Enstaka ex. ses årligen i området, oftast vid Gautsträsk och Marsivagge. Åtminstone 1 par häckar i trakten.

Jaktfalk *Falco rusticolus*. 1 ex. över Stora Tjulträsk 5.6.66.

Tornfalk *Falco tinnunculus*. Iakttagen 1965, 1968, 1969, 1970, 1968 häckade ett par på Kaissats sydsluttning. 1970 häckade minst 2 par i stup i Vindelådalen N Ammarnäs.

Smålommen *Gravia stellata* är häckfågel i Amarnästrakten. Foto: Peter Lindberg.

Orre *Lyrurus tetrrix*. Flera årligen i björkskogen på Kaissats sydsluttning. Bofynd 1969 och 1970.

Tjäder *Tetrao urogallus*. Enstaka iakttagelser. Bl.a. har kullar påträffats i björkskogsregionen 1969 och 1970.

Järpe *Tetrastes bonasia*. Ett flertal iakttagelser i barrskogarna.

Trana *Grus grus*. 1968: 1 ex. över Stora Tjulträsk 8.6, 2 ex. på Valle 18.6. 1969: 2 ex. i trakten av Suotssjön 7.6, 1 ex. NÖ Stora Tjulträsk 5.7.

Tofsvipa *Vanellus vanellus*. 1 ex. över deltat 28.5.67.

Dubbelbeckasin *Gallinago media*. Några brukar spela varje år på Kuoltatjäkkos sluttning samt i Marsivagge. 1 ex. på Valle i juni 1970.

Morkulla *Scolopax rusticola*. Tämligen allmän på sydsluttningen Valle-Kaissats.

Storspov *Numenius arquata*. Hörd vid deltat 31.5.67.

Småspov *Numenius phaeopus*. 1 ex. sträckte förbi över deltat 2.6.65, 2 ex. i deltat 21.5.67, 1 ex. i deltat 9.6.68, 1 ex. vid Suotssjön 8.6.69.

Skogssnäppa *Tringa ochropus*. 2 ex. 2 km S Amarnäs 6.6.67. 1 ex. Amarnäs 18.6.69.

Svartsnäppa *Tringa erythropus*. Enstaka överflyttare syns årligen.

Skärnsnäppa *Calidris maritima*. Finns på högre fjäll kring Amarnäs, t.ex. på Ammarfjället. Bo med 4 ägg på Kuoltatjälko 6.7.65.

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*. Brukar samlas varje vår i en liten tjärn inne i Amarnäs by, innan isen går upp på häckningsplatserna. Ansamlingarna kan ibland bli mycket stora, t.ex. sågs 250 ex. 2.6.65, 500 ex. 1.6.68 och 120 ex. 5.6.69. Häckar på lämpliga platser, t.ex. Marsivagge.

Fjällabb *Stercorarius longicaudus*. Iakttagelse varje år. Häckade mycket talrikt lämmelåret 1970.

Labb *Stercorarius parasiticus*. 1 ex. vid Kuoltatjälko 17.6.66.

Silltrut *Larus fuscus*. 1 ex. vid deltat 21.5.67.

Fiskmås *Larus canus*. Ej ovanlig som häckfågel vid småsjöar på ganska höga höjder, t.ex. i Råtakvagge och på Valle. Bo med ägg hittades 11.7.65 och 7.7.68 vid Stråttekjaure på Ammarfjället, drygt 1100 m ö.h.

Skrattmås *Larus ridibundus*. Ses nästan årligen i Amarnäs. 6 ex. 9.6.66, 2 ex. 28.5.67, 6 ex. 12.6.68, 1 ex. 7.6.69 och 6 ex. 3.7.70.

Silvertärna *Sterna paradisaea*. Ses årligen i deltat, häckar möjligen där. Högsta antalet sedda är 20 ex. 17.6.68.

Ringduva *Columba palumbus*. Några årligen kring Amarnäs.

Fjälluggla *Nyctea scandiaca*. 1 ex. på Kuoltatjälko juni 1967, 1 ex. på Valle juni 1969. Lämmelåret 1970 häckade åtminstone 2 par inom området. Bona låg ca 4 km från varandra och innehöll vardera 6 ägg i juni. Den 4.7 innehöll det ena boet 5 ungar, det andra 3 ägg och 3 små ungar.

Hökuggla *Surnia ulula*. 1967 fanns minst 2 par med pulli på Ribovardos sluttning, S Amarnäs, sedd där även 1968. 1969 sågs 2 ex. i Suotområdet den 7.6 och 1 ex. flera gånger nära Tjulån.

Lämmelåret 1970 var arten ganska allmän, minst 4 par i Vindelådalen N Amarnäs, 2 par S Amarnäs och 2 par i Tjulåns dalgång. Flera av kullarna innehöll 5 ungar.

Lappuggla *Strix nebulosa*. 1 ex. 3.6.69 i Vindelådalen N Amarnäs.

Hornuggla *Asio otus*. 2 par häckade 1970, det ena nära Tjulträsk, 3 ungar i boet, det andra nära Karsbäcken 5 km V Amarnäs.

Jorduggla *Asio flammeus*. Tämligen allmän 1969 och 1970. Första året, som var ett rikt sorkår, hittades bo med 1 ägg vid Suotssjön 8.6. Ett par fanns på Valles sydsluttning. 1970 fanns minst 3-4 par i Vindelådalen ovanför Amarnäs.

Pärluggla *Aegolius funereus*. Vid ett besök i Amarnäs påsken 1970 hördes 4 ex. kring byn 31.3. Den 1.7 sågs 4 flygga ungar på Näsbergets sluttning. Häckar regelbundet i holk vid Tjulån.

Tornsvala *Apus apus*. Enstaka observationer görs årligen i Vindelådalen.

Gröngöling *Picus viridis*. Den 17.6.66 sågs ett ex. på heden på Kuoltatjälko.

Mindre hackspett *Dendrocopos minor*. Bo med ungar i Vindelådalen 2 mil N Amarnäs 6.7.68. Häckade även i björkskogen på Valles sydsluttning 1968 och 1969.

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*. Allmänaste hackspetten i området. Minst ett par brukar årligen hålla till i björkskogen på sydsluttningen av Valle-Kaissats. Bofynd görs årligen i områdena kring Amarnäs.

Spillkråka *Dryocopus martius*. 1 ex. på Ribovardos nordsluttning 18.6.69. Gamla spillkråkehål finns i granurkskogen på Kuoltatjäckos sluttning.

Göktyta *Jynx torquilla*. Några par häckar årligen i fjällbjörkskogen på Kaissats och Valles sydsluttningar.

Sånglärka *Alauda arvensis*. Enstaka syns årligen i Amarnäs by.

Berglärka *Eremophila alpestris*. Häckar sparsamt på fjällhedarna, bl.a. på Kuoltatjälko och Valle-Kaissats.

Nötskrika *Garrulus glandarius*. 1 ex. vid Karsbäcken 20.6.66. 1 ex. vid Stora Tjulträsk juni 1969.

Lavskrika *Perisoreus infaustus*. Häckar i barrskogarna. 1970 var den talrikare än vanligt. Ses stundom även i björkskogen.

Fjälllabbe *Stercorarius longicaudus*. Foto: Åke Lindau/N.

Talgoxe *Parus major*. Sparsam häckfågel kring Ammarnäs by.

Svartmes *Parus ater*. Iakttagen i granskog vid Djupfors 1965 och 1970.

Lappmes *Parus cinctus*. Häckar sparsamt i barrskogarna. 2 ex. i Ammarnäs 31.3.70.

Trädkrypare *Certhia familiaris*. 1965 häckade 1 par i ängsbjörkskogen på Kaissats sluttning. I övrigt påträffas arten sparsamt i barrskogen.

Strömstare *Cinclus cinclus*. Häckar tämligen allmänt, ofta vid små bäckar nära mynningen i Vindelälven och Tjulån. Sedd vid Vindelälven 29.3.70.

Gårdsmyg *Troglodytes troglodytes*. 1 sjungande på Kaissats sydsluttning juni 1968.

Ringtrast *Turdus torquatus*. Sparsam häckfågel i området.

Koltrast *Turdus merula*. Iakttagen årligen 1965–68 i fjällbjörkskogen på Kaissats sydsluttning. Häckning vid Rödingbäck 1966. Saknades 1969–70.

Rödhake *Erithacus rubecula*. Förekommer i barrskogen, enstaka kan påträffas strövande i björkskogen. 1965 var rödhaken talrik i granskogen vid Djupfors, 1966 saknades den till synes helt där.

Sävsångare *Acrocephalus schoenobaenus*. Sjungande ex. i deltat 14.6.66, 18.6.68 och 24.6.69. 3 sjungande i deltat 22.6.70. En av dessa varnade

tillsammans med en annan, säkerligen en hona, varför häckning är mycket sannolik.

Härmsångare *Hippolais icterina*. 1 ex. i ängsbjörkskogen vid Stora Tjulträsk i juni 1965. Varningslåten antydde att den eventuellt häckade. 1 ex. vid Stora Tjulträsk i slutet av juni 1969. 1 ex. sjöng S Ammarnäs 20.6 och 23.6.69, samt 2 km V Karsbäcken juni 1969. 1 ex. Stora Tjulträsk 16.6.70.

Svarthätta *Sylvia atricapilla*. 1 ex. sjöng vid Djupfors 14–19.6.65 och 14.6.70. 1 sjöng på Kaissats sydsluttning 22.6.68. 2 ♀ fångades i nät i björkskogen på Kaissats sluttning 17 och 22.6.69. 1 ♂ sjöng på Ribovardos nordsluttning 14–24.6.70.

Årtsångare *Sylvia curruca*. Sjungande hanar iaktagna nära Ammarnäs 1965, 1966 och 1970.

Gransångare *Phylloscopus collybita*. 1 sjungande ♂ vid Karsbäcken 21.5.67. Sjungande ex. hördes vid Djupfors 7–12.6.67 och på Näsberget 5.7.69.

Kungsfågel *Regulus regulus*. Finns sparsamt i barrskogen.

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*. 1 sjöng i Marsvage 18.6.68. 1 sjöng på Kaissats sluttning strax ovanför trädgränsen 17 och 22.6.69.

Sidensvans *Bombicilla garrulus*. Enstaka eller par syns varje år i barrskogarna. 1965 sågs arten nästan dagligen.

Varfågel *Lanius excubitor*. 1 ex. vid Karsbäcken 25.6.66. 1 ex. på Ribovardos sluttning 16.6.68. Häckade på Kaissats sluttning juni 1968. Brukar ses årligen vid en myr nära Vindelån 3 km N Ammarnäs.

Grönsiska *Carduelis spinus*. Tämligen allmän i barrskogen. Den 8.7.68 sågs ca 300 äta maskrosfrön på ett fält i Kraddsele.

Domherrc *Pyrrhula pyrrhula*. Tämligen allmän i barrskogen. Iaktas regelbundet även i björkskogen på Valles och Kaissats sluttning. Häckar troligen där.

Tallbit *Pinicola enucleator*. Ses sparsamt i barrskogen varje år. 2 ex. 5 km V Ammarnäs 7.6.66. 1 ♀ strax N Ammarnäs 31.3.70.

Korsnäbb *Loxia* sp. 1966 och 1969 sträckte korsnäbbar dagligen i juni genom Tjulådalen mot V. förstnämnda året i stora flockar på 20–50.

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera*. 1 ex. på Ribovardo 20.6.66. 1 ex. vid Karsbäcken 29.11.70.

Bofink *Fringilla coelebs*. Tämligen allmän kring Ammarnäs by.

Gulspurv *Emberiza citrinella*. Några par torde häcka årligen kring gårdarna i Ammarnäs.

Ortolansparv *Emberiza hortulana*. 1965, 1966 och 1968 sjöng 1 ♂ i en beteshage 2 km V Ammarnäs. 1 sjungande ♂ 17.6.65 på Ribovardos nordsluttning.

Videsparv *Emberiza rustica*. 1968 häckade 1 par 2 km S Ammarnäs.

Dvärgspurv *Emberiza pusilla*. 1 ex. vid Stora Tjulträsk 30.5.67.

Stig Jacobsson, Bengt Silverin